

KVALITETSDEKLARATION

Innovationsverksamhet i Sverige

- Community Innovation Survey (CIS)

Ämnesområde

Forskning och utveckling

Statistikområde

Innovationsverksamhet

Produktkod

UF0315

Referenstid

2014-2016

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	6
1.2.4 Redovisningsgrupper	6
1.2.5 Referenstider	7
2 Tillförlitlighet	7
2.1 Tillförlitlighet totalt	7
2.2 Osäkerhetskällor	7
2.2.1 Urval	7
2.2.2 Ramtäckning	8
2.2.3 Mätning	8
2.2.4 Bortfall	8
2.2.5 Bearbetning	8
2.2.6 Modellantaganden	9
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	9
3 Aktualitet och punktlighet	9
3.1 Framställningstid	9
3.2 Frekvens	9
3.3 Punktlighet	9
4 Tillgänglighet och tydlighet	9
4.1 Tillgång till statistiken	9
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	9
4.3 Presentation	10
4.4 Dokumentation	10
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	10
5.1 Jämförbarhet över tid	10
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	10
5.3 Sam användbarhet i övrigt	10
5.4 Numerisk överensstämmelse	11
Allmänna uppgifter	11
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	11
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	11
C Bevarande och gallring	11
D Uppgiftsskyldighet	11
E EU-reglering och internationell rapportering	11
F Historik	12
G Kontaktuppgifter	13

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistikens ändamål är att ge en bild av innovationsverksamheten i företag i Sverige.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Eurostat är beställare och använder undersökningen för jämförelser av innovationsaktiviteter mellan de olika medlemsländerna i EU och EEA (European Economic Area). Europeiska kommissionen publicerar varje år Innovation Union Scoreboard där flera av indikatorerna utgörs av uppgifter från innovationsundersökningen. Myndigheter i Sverige såsom VINNOVA (Verket för innovationssystem) och Tillväxtanalys är användare av statistiken liksom olika departement, forskare och OECD.

SCB har ett användarråd för FoU-statistik där VINNOVA, Tillväxtanalys, Vetenskapsrådet, Universitetskanslersämbetet, Stiftelsen Svensk Industridesign, CIRCLE, Teknikföretagen, Almega, Kungliga Tekniska Högskolan, Sveriges Kommuner och Landsting, Utbildningsdepartementet och Näringsdepartementet finns representerade. Inom ramen för användarrådet för FoU-statistik diskuteras förändringar och utvecklingsmöjligheter med innovationsundersökningen.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken belyser innovationsverksamheten i företag med 10 eller fler anställda i de flesta branscherna i näringslivet. Redovisningen görs i tre storleksklasser och efter branschtillhörighet. Statistiken rör referensperioden 2014-2016. För ekonomiska variabler är referensperioden endast ett år, 2016.

1.2.1 Objekt och population

Målobjekten liksom observationsobjekten är svenska företag. I denna undersökning sker urvalet på så kallade företagsenheter.

En företagsenhet är en organisatorisk enhet som producerar varor eller tjänster. Enheten har själv beslutanderätt, särskilt för hur den fördelar sina produktionsresurser. En företagsenhet bedriver en eller flera verksamheter vid en eller flera platser. Dessutom har företagsenheten fullständig bokföring, om inte ska det vara möjligt och meningsfullt, både från ekonomisk som juridisk synpunkt, att sammanställa en fullständig bokföring om så krävs.

Företagsenheter är i de flesta fall desamma som en juridisk enhet, men i vissa fall bedöms flera juridiska enheter ha så integrerad verksamhet att de av SCB bedöms vara en företagsenhet. Med juridisk enhet avses en juridisk eller fysisk person som bedriver eller avser att bedriva något slag av affärsmässig verksamhet.

Målpopulationen utgörs av svenska företag med 10 eller fler anställda med verksamhet i någon av branscherna 05-33, 35-39, 41-43, 49-53, 55-56, 58-66, 69-74, 77-82 enligt standard för svensk näringsgrensindelning ([SNI 2007](#)). Urvalsramen bestäms med utgångspunkt från informationen i SCBs företagsdatabas FDB. Ramen som används är från november det aktuella referensåret.

Intressepopulationen är egentligen hela det svenska näringslivet, det vill säga alla företag oavsett antal anställda och bransch.

1.2.2 Variabler

De viktigaste målvariablerna är:

- Företag med innovationsverksamhet
- Företag med produktinnovation
- Företag med processinnovation
- Företag med organisatorisk innovation
- Företag med innovation inom marknadsföring

Dessa målvariabler är dock inte observationsvariabler. De är härledda ur följande observationsvariabler.

- Företag med innovationsverksamhet
 - Introducerat produktinnovation, processinnovation, organisatorisk innovation, innovation inom marknadsföring eller haft pågående eller avbruten produkt- och/eller processinnovation.
- Företag med produktinnovation
 - Introducerat varuinnovation eller tjänsteinnovation
- Företag med processinnovation
 - Introducerat produktionsmetoder, leveransmetoder, stödverksamhet, affärsmetoder
- Företag med organisatorisk innovation
 - Introducerat organisatorisk innovation
- Företag med innovation inom marknadsföring
 - Introducerat innovation inom marknadsföring

Övriga målvariabler som även är observationsvariabler:

Variabel	Beskrivning
Nya eller väsentligt förbättrade varor	För att räknas som varuinnovation ska varan vara ny eller väsentligt förbättrad och ha introducerats på marknaden. Den ska vara ny eller väsentligt förbättrad med avseende på dess kapacitet, användarvänlighet, ingående komponenter eller delsystem.
Nya eller väsentligt förbättrade tjänster	För att räknas som tjänsteinnovation ska tjänsten vara ny eller väsentligt förbättrad och ha introducerats på marknaden. Den ska vara ny eller väsentligt förbättrad med avseende på dess kapacitet, användarvänlighet, ingående komponenter eller delsystem.
Nya eller väsentligt förbättrade produktionsmetoder	Nya eller väsentligt förbättrade metoder för tillverkning eller produktion av varor eller tjänster.

Variabel	Beskrivning
Nya eller väsentligt förbättrade leveransmetoder	Nya eller väsentligt förbättrade logistik-, leverans- eller distributionsmetoder för företagets varor, tjänster eller insatsvaror.
Ny eller väsentligt förbättrad stödverksamhet	T.ex. nya eller väsentligt förbättrade underhållssystem eller hantering av inköp, redovisning eller datorteknik.
Nya affärsmetoder	T.ex. försörjningskedjan, omstrukturering av företaget, kunskapshantering, "lean production", system för kvalitetssäkring.
Nya metoder för att organisera ansvar och beslutsfattande	T.ex. användandet för första gången av ett nytt system för anställdas ansvar, lagarbete, decentralisering, integration eller särskiljande av avdelningar, utbildnings- eller fortbildningssystem.
Nya metoder för att organisera externa relationer	T.ex. användande för första gången av allianser, partnerskap, outsourcing eller underleverantörer.
Väsentliga förändringar i den estetiska utformningen eller paketeringen	Väsentliga förändringar i den estetiska utformningen eller paketeringen. Hit räknas dock inte förändringar i produktens funktionella kännetecken eller användarprofil - dessa utgör produktinnovationer.
Nya media eller metoder för marknadsföring av produkter	T.ex. användning för första gången av ett nytt reklammedium, en ny utformning av varumärkets identitet, införandet av lojalitetskort.
Nya metoder för produktplacering eller försäljningskanaler	T.ex. användning för första gången av franchising eller distributionslicenser, direktförsäljning, ensamrätt att bedriva detaljhandel, nya koncept för produktpresentation.
Nya metoder för prissättning av varor eller tjänster	T.ex. användning för första gången av rörlig prissättning beroende på efterfrågan, rabattsystem.
Egen forskning och utveckling (FoU)	Forskning och utvecklingsverksamhet utförd av det egna företaget i Sverige. Forskning är ett systematiskt arbete för att söka efter ny kunskap eller nya idéer med eller utan en bestämd tillämpning i sikte. Utvecklingsverksamhet är ett systematiskt arbete som utnyttjar forskningsresultat, vetenskaplig kunskap eller nya idéer för att åstadkomma nya material, varor, tjänster, processer, system, metoder, eller väsentliga förbättringar av redan existerande sådana.
Utlagd forskning och utveckling	Forskning och utveckling utförd av andra företag (inkl. företag eller dotterbolag inom koncernen) eller av offentliga eller privata forskningsorganisationer.

Variabel	Beskrivning
	Verksamheten ska vara inköpt av företaget. Forskning är ett systematiskt arbete för att söka efter ny kunskap eller nya idéer med eller utan en bestämd tillämpning i sikte. Utvecklingsverksamhet är ett systematiskt arbete som utnyttjar forskningsresultat, vetenskaplig kunskap eller nya idéer för att åstadkomma nya material, varor, tjänster, processer, system, metoder, eller väsentliga förbättringar av redan existerande sådana.
Inköp av maskiner, utrustning, programvara och byggnader	Inköp av avancerade maskiner, utrustning, hårdvara, programvara eller byggnader för att producera nya eller väsentligt förbättrade produkter eller processer.
Inköp av existerande kunskap från andra företag eller organisationer	Inköp av existerande know-how, expertis, upphovsrätt, patent eller icke-patenterade uppfinningar etc. i syfte att utveckla nya eller väsentligt förbättrade produkter eller processer.
Utbildning för innovationsverksamhet	Intern eller extern utbildning för företagets personal, särskilt genomförd för utvecklingen eller introduktionen av nya eller väsentligt förbättrade produkter eller processer.
Marknadsintroduktion av innovationer	Intern eller extern verksamhet inför marknadsintroduktion av ert företags nya eller väsentligt förbättrade varor eller tjänster, inkl. marknadsundersökningar och reklamkampanjer.
Design	Intern eller extern verksamhet för att ändra formen, utseendet eller användbarheten hos varor eller tjänster.
Övrig verksamhet för att implementera nya produkter/ processer	Intern eller extern annan övrig verksamhet, för att implementera nya eller väsentligt förbättrade produkter eller processer, t ex genomförbarhetsstudier, testning, anskaffning av utrustning, industriteknisk tillämpning etc.

1.2.3 Statistiska mått

Andel och antal företag med olika egenskaper. Totala utgifter för innovationsverksamhet gällande produkt- och processinnovationer.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Redovisning av resultaten görs efter näringsgrensindelning SNI2007 och efter storleksklass på företaget. Företagen delas in i tre storleksklasser: 10-49, 50-249 och företag med mer än 250 anställda. Nedan presenteras de branscher som ingår i undersökningen.

5-09: gruvor och mineralutvinningsindustri

10-33: tillverkningsindustri

35: el-, gas- och värmeverk

36: vattenverk

37-39: avloppsrening, avfallshantering; återvinning, sanering, efterbehandling av jord och vatten samt annan verksamhet för föroreningsbekämpning

41-43: byggindustri
45-47: handel; reparation av motorfordon och motorcyklar
49-53: transport- och magasineringsföretag
55-56: hotell och restauranger
58-63: informations- och kommunikationsföretag
64-66: finans- och försäkringsverksamhet
69-70: juridiska och ekonomiska konsultbyråer; konsulttjänster till företag
71: arkitektkontor, tekniska konsultbyråer, tekniska provnings- och analysföretag
72: forsknings- och utvecklingsinstitutioner
73: reklam- och marknadsföringsbyråer; marknadsundersökningsbyråer o.d.
74: andra företag inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
77-82: företag inom uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster

I rapporten om regional innovationsstatistik redovisas resultaten för företag med 10-249 anställda för åtta regioner i Sverige enligt EU:s statistiska regionindelning ([NUTS 2](#)). För att kunna redovisa resultaten på regional nivå används information om företagets huvudsäte.

1.2.5 Referenstider

Frågorna i enkäten avser kalender åren 2014-2016 förutom de ekonomiska variablerna som endast avser år 2016 (för att underlätta för uppgiftslämnandet). Nästa undersökningsomgång kommer att avse åren 2016-2018. Varje undersökning överlappar tidigare undersökning med ett år.

Urvalsramen sätts med utgångspunkt från information i SCB:s företagsregister vid tillfället för urvalsdragningen. Urvalsdragningen skedde i november 2014.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Den osäkerhetskälla som bedöms påverka resultaten mest är mätosäkerheten. Termen innovation och andra begrepp i undersökningen kan vara svåra att tolka för respondenten och sätta i relation till företagets verksamhet.

De osäkerhetsintervall som redovisas för skattningarna speglar i huvudsak urvalsosäkerheten. Systematiska effekter från övriga osäkerhetskällor så som ramtäckning, bortfall, mätning, och bearbetning redovisas med en kvalitativ uppskattning där så är möjligt.

2.2 Osäkerhetskällor

Osäkerhetskällorna, som bedöms kunna påverka statistikens tillförlitlighet, är i huvudsak av två slag. Det ena är urvalsosäkerheten som beror på att endast ett urval av företag har undersökts. Den andra är den mätosäkerhet som beror på att uppgiftslämnarna inte har tillgång till exakta uppgifter eller missförstår instruktioner i blanketten.

2.2.1 Urval

Företag med 200 eller fler anställda totalundersöks, och därför innehåller statistikresultaten för dessa företag ingen urvalsosäkerhet. Dessutom undersöks alla industriforskningsinstitut och alla företag i bransch 72

(Vetenskaplig forskning och utveckling) som har fler än 10 anställda. Företag med 10-199 anställda undersöks med hjälp av sannolikhetsurval stratifierat efter storleksklass, bransch och region. Företag med 0-9 anställda har inte undersökts och redovisas heller inte i statistiken.

2.2.2 Ramtäckning

Inga mått finns på hur stor osäkerheten på grund av ramtäckning är.

Den samordnade urvalsdragningen, SAMU, som årligen görs ur SCB:s företagsregister (FDB), används för att avgränsa rampopulationen och för att bestämma vilka företag som ska undersökas. Rampopulation utgörs av företag med 10 anställda eller fler inom utvalda branscher.

2.2.3 Mätning

Inga mått finns på hur stor mätosäkerheten är.

Termen innovation har i studier som SCB genomfört visat sig svårtolkad för flera företag. Oftast handlar det om att de anser att begreppet innovation känns laddat och att man som företag måste ha introducerat någonting väldigt speciellt för att kalla sig ett innovativt företag.

Frågeformulär har använts som mätinstrument och den finns både i elektroniskt format och i pappersformat. I dokumentationen över hur statistiken tas fram (SCBDOK) redovisas mätinstrumenten i sin helhet. Även introduktionsbrev och påminnelsebrev används. Dokumentationen är tillgänglig på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0315.

2.2.4 Bortfall

Det finns två typer av bortfall: objektsbortfall och partiellt bortfall.

Objektsbortfall utgörs av de företag som inte svarar på enkäten medan partiellt bortfall innebär att ett företag svarar på enkäten, men hoppar över en eller flera frågor.

Svarsfrekvensen i denna undersökning är 82 procent, vilket innebär att objektsbortfallet är 18 procent. Uppgiftslämnarplikt råder för alla objekt i urvalet, och SCB har rätt att vitesförelägga företag som utan giltigt skäl inte inkommer med svar.

För att kompensera för bortfallsfelet används rak uppräknings inom stratum. Bortfallet antas då kunna representeras av de svarande inom samma stratum.

Objektsbortfall kan orsaka både slumpmässiga osäkerhet (i form av ökad varians) och systematisk osäkerhet - bias (skevhet). Den slumpmässiga osäkerheten fångas upp i konfidensintervallen. Effekten av den systematiska osäkerheten är svårbedömd.

För att reducera svarsbortfallet används skriftliga påminnelser.

2.2.5 Bearbetning

Det finns inga mått på hur stor bearbetningsosäkerheten är.

Insamlat material har granskats genom att kontrollera rimlighet och samband mellan variabler. Inkorrekt svar och partiellt bortfall, som inte kan erhållas genom logisk härledning eller via återkontakt med uppgiftslämnaren, ersätts

med imputerade värden. För undersökningens kvantitativa variabler (utgifter för innovationsverksamhet och andel av omsättning efter produkters nyhetsvärde) används medelvärden inom bransch och storlek som imputeringsmetod. För undersökningens kvalitativa variabler används hot-deck imputering. Detta innebär att det saknade värdet ersätts med ett värde som hämtas från det objekt som har lämnat ett rimligt svar och som är mest likt det objekt som skall imputeras.

Företagens svar på frågan om de ingick i en koncern under år 2016 har jämförts och eventuellt rättats med hjälp av SCB:s koncernregister.

Då endast ett fåtal värden per variabel imputerats borde bearbetningarnas bidrag till statistikens osäkerhet vara tämligen begränsad.

2.2.6 Modellantaganden

Inga övriga modellantaganden görs, förutom de som nämns under bearbetning ovan.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Ingen preliminär statistik tas fram. Endast slutlig statistik tas fram.

3 Aktualitet och punktlighet

Innovationsundersökningen genomförs vartannat år och avser en treårsperiod. Statistiken publiceras ca ett år efter treårsperiodens slut.

3.1 Framställningstid

Framställningstiden är knappt 12 månader. Statistiken tillgängliggjordes för användarna i december 2017.

3.2 Frekvens

Undersöknings-, redovisnings- och insamlingsfrekvens är vartannat år.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplanen för Innovationsstatistiken vilken finns tillgänglig via publiceringskalendern för Sveriges officiella statistik på SCB:s webbplats. Statistik för 2016 publicerades i enlighet med gällande publiceringsplan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Innovationsstatistiken publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0315, i Statistikdatabasen.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Det går att beställa speciellt framtagen statistik. Det kan t.ex. handla om andra aggregeringar efter branscher eller storleksklasser. Det förutsätter dock att resultatet inte medför att något enskilt företag går att identifiera.

Aidentifierat primärmaterial kan göras tillgängligt för forsknings- och statistikändamål efter det att det godkänts vid en särskild prövning.

På SCB:s webbplats, under Våra tjänster, Beställa mikrodata, Vilka mikrodata finns?, finns mer information om vilka mikrodata som kan beställas.

4.3 Presentation

Förutom i statistikdatabasen presenteras statistiken i form av Statistiknyhet, och i utvalda tabeller och diagram på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0315. Här kommer även en skriftlig rapport som bygger på statistiken att publiceras i februari 2018.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken beskrivs i *Framtagning av statistiken (SCBDOK)*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet under *Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus)*. Dokumentationen är tillgänglig på www.scb.se/UF0315, under rubriken *Dokumentation*.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Statistiken är jämförbar över tid. Användaren bör dock vara medveten om att populationen har förändrats då fler branscher inkluderats i undersökningen över tid.

Många variabler är jämförbara med tidigare års undersökningar. Dock ändras blanketten delvis varje gång och nya frågor tillkommer medan andra tas bort. Det förekommer även att frågeformuleringen ändras något och att resultaten därför inte är helt jämförbara.

Från och med innovationsundersökningen avseende 2010-2012 har frågan om innovationsaktiviteter och innovationsutgifter avseende produkt- och/eller processinnovationer förändrats något. *Byggnader* har tillkommit i aktiviteten och utgiftsposten *Inköp av maskiner, utrustning, programvara och byggnader*. Dessutom har frågan om innovationsutgifter fått den nya utgiftsposten *Utgifter för all övrig innovationsverksamhet såsom utbildning, marknadsintroduktion, design och övriga innovationsaktiviteter*.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Innovationsstatistiken publiceras av Eurostat under namnet Community Innovation Survey (CIS). De nationella uppgifterna går att jämföra eftersom statistiken framställs enligt EU-förordningen.

Sverige och SCB har undersökt något fler branscher än de som enligt EU-regleringen ska ingå. Därför publiceras innovationsstatistik för branscherna 41-43, 45, 47, 55-56, 69-70, 74 och 77-82 endast i Sverige.

5.3 Sam användbarhet i övrigt

Det går att sam använda statistik från innovationsundersökningen med SCB statistik om FoU inom företagssektorn, www.scb.se/UF0302. Dock bör man vara medveten om att undersökningarna har olika referensperioder och att undersökningen om FoU täcker hela näringslivet medan innovationsundersökningen endast täcker vissa branscher.

Forskning och utveckling är en av många innovationsaktiviteter som ett företag kan ägna sig åt. FoU kan i många fall fungera som input till en innovation, men alla innovationer är inte ett resultat av FoU.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Röjandekontroll har gjorts på resultaten och det medför att vissa redovisningsgrupper inte är samstämmiga. Det kan till exempel handla om att deltotaler för en bransch inte summerar till totalen för branschen eftersom några deltotaler inte publiceras p g a risk för röjande.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Innovationsundersökningen är officiell statistik.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessbelagda uppgifter i den offentliggjorda statistiken, säkerställs att de inte kan röjas varken direkt eller indirekt.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt personuppgiftslagen ([1998:204](#)).

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt lagen ([2001:99](#)) om den officiella statistiken, förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt SCB:s föreskrifter ([SCB-FS 2017:9](#)).

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken regleras av EU-rättsakt. Den är reglerad enligt följande förordning: kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 995/2012 av den 26 oktober 2012 om fastställande av detaljerade föreskrifter för genomförandet av Europaparlamentets och rådets beslut nr 1608/2003/EG om produktion och utveckling av gemensamhetsstatistik om vetenskap och teknik.

Regleringen innebär i korthet att alla EU-länder ska sammanställa statistik om innovationsverksamhet för företag med 10 eller fler anställda i vissa specificerade branscher. Vartannat år ska EU-länderna leverera resultat för vissa variabler uppdelat på bransch och storleksklass.

F Historik

Sverige har under en lång rad av år tillhört de länder i världen som avsätter mest resurser till forskning och utveckling (FoU) i förhållande till BNP. Sedan länge har OECD-länderna haft en tämligen god överblick av hur stora satsningar som görs på FoU. I Sverige började FoU-undersökningar genomföras redan på 1960-talet. Däremot har kunskapen varit begränsad om vad dessa och övriga utvecklingssatsningar mynnar ut i när det gäller produkter och produktionsprocesser.

Behovet av ökad förståelse för vilka faktorer som påverkar företagens innovationsverksamhet ledde under 1980-talet fram till viktiga genombrott i både de teorier och i det empiriska arbete som de flesta OECD-länder delvis baserat sin innovationspolitik på. Under denna tid fanns inga standardiserade internationella metoder för att mäta innovationsverksamhet. Detta ledde till att OECD i början av 1990-talet fastställde principerna för ett internationellt samordnat arbete kring hur man bäst samlar in och tolkar innovationsstatistik. Resultatet av detta arbete sammanställdes i den så kallade Oslomanualen. Principerna användes sedan av EU och dess statistikorgan Eurostat i den första gemensamma innovationsundersökningen, "Community Innovation Survey", (CIS 1), som undersökte innovationsverksamheten i industriföretag. Sverige, som då inte var medlem i EU, genomförde inte i CIS 1.

En av flera slutsatser efter att den första innovationsundersökningen genomförts var att även tjänstebranscher borde ingå. SCB och den italienska statistikbyrån gjorde efter CIS 1 en pilotstudie för att utreda möjligheterna att inkludera tjänsteföretag i den kommande CIS 2. Utifrån CIS 1 samt pilotstudien lades 1996 grunden för en kommande innovationsundersökning "Community Innovation Survey II", CIS 2, som kom att innefatta även vissa tjänsteföretag. Målet med CIS 2 var att uppnå en bättre internationell jämförbarhet genom att samtliga länder använde sig av samma frågeformulär, dock översatta till de enskilda ländernas språk. Det eftersträvades även att länderna använde sig av samma statistiska metoder för att samla in och bearbeta data. CIS 2 mätte innovationsaktiviteterna inom industrin och vissa tjänsteföretag under åren 1994–1996. I de första innovationsundersökningarna användes begreppet teknologisk innovation vilket på senare tid övergavs. I de tidiga CIS-undersökningarna genomförde även vissa länder separata undersökningar riktade till tjänstesektorn respektive tillverkningssektorn.

I Eurostats regi har nu totalt tio innovationsundersökningar genomförts (CIS 1, CIS 2, CIS 3, CIS 4, CIS 2006, CIS 2008, CIS 2010, CIS2012, CIS2014, CIS2016) varav Sverige har deltagit i nio. Både populationen och antal frågor har utökats successivt. Samtliga dessa undersökningar baserar sig på de principer som finns fastställda i [Oslomanualen, OECD, 2005](#).

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska Centralbyrån
Kontaktinformation	Forskning och utveckling
E-post	Fou-statistik@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)